

СТАНОВИЩЕ

за

„DIGITO ERGO SUM

(Лингвистичен и антропологичен поглед към езика на италиански емигрантски блогове и писането на блог като социална практика)“

Дисертационен труд на ас. Диана Валериева ВЪРГОЛОМОВА, докторант на самостоятелна подготовка

За присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по специалност „Италианска филология“

научно направление шифър: 2.1. Филология (Италианско езикознание)

Ас. Диана Върголова е от първия випуск на студентите, избрали магистърската програма на специалност Италианска филология към Катедрата по Романистика на Факултета по класически и нови филологии *„Антропологически изследвания на Средиземноморието и Балканите: Италия – България“* – съвместно дело на интердисциплинарен преподавателски състав от Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Българската академия на науките и Римския университет „Ла Сапиенца“. В рамките на тази програма, която съществува от 2006 г., Диана Върголова получи възможност да надгражда знания и умения, придобити в бакалавърската степен на специалността Италианска филология. Отличната ѝ работа през семестрите в София и Рим приключи със забележителната защита на дипломния ѝ проект под ръководството на проф. Мариано Паванело и проф. Мила Сантова. И оттук тръгна пътят на Диана Върголова като преподавател в специалността, но не само в бакалавърската степен. Специалността Италианска филология и цялата катедра гласуваха доверие на ас. Върголова, като ѝ възложиха лекции в същата магистърска програма по италиански език за целите на антропологическото изследване. Тя успя да натрупа опит в обвързването на преподавателската работа с работата като наблюдател и изследовател на обекти, които позволяват лингвистично и антропологично вглеждане и осмисляне на отношенията между хора, езици и общества.

Именно в такава перспектива се вписва дисертационният труд на Диана Върголова. С предложението на вниманието на Катедрата по Романистика текст за зачисляване на свободна докторантура на 5 октомври 2015 г. тя даде сериозна заявка за обещаващо докторантско проучване.

Припомням този факт, защото имах възможността да проследя през какви етапи мина Диана Върголова. На 17 февруари 2016 г. участвах в комисия по провеждане на изпит по специалността с докторантката. Това не бе формален изпит, а смислено и полезно събеседване за всички участници около едно тематично поле, което отразяваше фокуса на дисертационния труд и основните интереси на авторката.

Наблюденията ми през всичките етапи на търсенията ѝ ме убеждаваха, че Диана Върголова е подготвена да извърви докрай пътя на докторантската работа с представяне на завършен продукт на изследователските си усилия.

Нещо повече – тя показва характер в отстояването на собствена позиция, без да омаловажава различното мнение по отделни пунктове, с което тя се среща при първоначалното разглеждане на текста. Оценявам желанието и усилията ѝ да осмисли различното мнение, като прецени доколко то би спомогнало за постигане на целите на изследването. Отчитам факта, че на второто заседание на Катедрата по Романистика, проведено на 5 декември 2016 г. и посветено на обсъждането на труда, авторката доказва, че се е съобразила с направените препоръки от предишното обсъждане на работата ѝ. Установих, че е внесена конкретизация в заглавието; преосмислена и преработена е структурата на труда; главата, посветена на методологията, е преработена и разширена, като е постигната по-изчистена концептуализация, свързана с въпроси от анализа на дискурса и от антропологията на писането. Включен е мултимодалният аналитично-дискурсивен подход за проучване на текстовете. Разширена е контекстуализацията. Преработка е претърпяла главата, посветена на езика на блоговете като културен ресурс. И още нещо – прибавени са заключение и приноси, като е осъществена равносметка на постигнатото в разработваната проблематика. Всичко това е сторено в дух на по-уверено овладяване на

инструментариума, с който авторката борави, и с по-голяма самовзискателност в работата по всяка една от шестте оси, около които се разгръща труда.

С търсена насоченост през призмата на проучените блогове, където публикуват италиански емигранти в САЩ, Диана Върголова разкрива особеностите на езика на блоговете и на общуването в блоговете; извежда специфичните социокултурни характеристики на писането на блог като споделена общностна практика. Трудът успява да обхване в границите на предназначението си широк кръг от въпроси, които предполагат обвързване на лингвистичното дирене с антропологическата широкообхватна перспектива.

Текстът разкрива перспективи за стойностно научно търсене, в което авторката е открила своята ниша.

За нуждите на изследването дисертантката е мобилизирала подходи от науките за езика, от анализа на дискурса, от антропо-етнографското търсене, като е съумяла да извлече от тях отправни точки за обекта на проучване и да ги интегрира в системата на собствените си разсъждения и проведените наблюдения.

Читателят се запознава, в различни пропорции, със схващания на редица изследователи, които авторката е привлякла за нуждите на изследването си. Тя предлага интересен и полезен от информативна гледна точка обзор, който показва осведомеността на авторката и потенциала ѝ да разгръща собствен коментар.

Като изгражда текста в две версии – на български език, на който е представен за процедурата, но и в италианската му версия, авторката засвидетелства еднакво уважение към българските и италианоезичните специалисти с предоставената им възможност да се включат в дискусия по повдигнатите проблеми. Върголова е представяла някои от постановките, включени в настоящата разработка, на международни форуми и е получавала положителен отзвук от страна на италианистите както по отношение на проведените проучвания, така и по отношение на уменията да си служи с италианския език като инструмент в творческия процес.

Представеният текст отговаря на познатите ни формални изисквания, предявявани към кандидатите за подобна процедура. Същото мога да кажа и за автореферата.

В текста на труда откривам известни недоглеждания от езиков и стилистичен характер, както и появата на някои дребни неточности от технически характер.

Ще подчертая, че тези недоглеждания и неточности не омаловажават достойнствата на труда.

Заклучение:

Въз основа на всичко изведено дотук, като отчитам издържаната от гледна точка на законовите изисквания докторантска процедура и като имам предвид извършеното от авторката, а именно: сполучливият обект на изследване, подходящ за докторантско проучване; амбициозният и предизвикателен в добрия смисъл на думата замисъл на авторката да постави в центъра на изследователския си интерес актуален проблем, който предполага интердисциплинарен обхват на проучване; очертаният с нужната яснота и конкретност кръг от постановки, привлечени за изследването; умелото обвързване на методи от езикознанието и от антропологията; доброто композиционно решение; издържаната работа по библиографските и уебографски източници; теренните проучвания, свързани с привлечените блокове; теоретическата стойност на изследването и практическата му полезност, давам безрезервната си подкрепа за присъждане на образователната и научна степен „доктор” на ас. Диана Валериева Върголова.

08 февруари 2017 г.

Автор на становището и
председател на научното жури:

Проф. д-р Албена Василева-Йорданова

